ABOVSKÝ hlásnik

20. ročník, číslo 3, október 2025
www.regionhornad.sk

Regionálne združenie obcí Hornád

➔ Do 7 500 domácností
➔ 28 000 obyvateľom

Tretí najlepší slovenský časopis v kategórii neziskových a rozpočtových organizácií súťaže Podnikové médium roka **za roky 2012, 2017 a 2018.** Vydáva Regionálne združenie obcí Hornád: Belža, Čaňa, Geča, Gyňov, Haniska, Kokšov-Bakša, Košická Polianka, Nižná Hutka, Nižná Myšľa, Seňa, Skároš, Sokoľany, Trstené pri Hornáde, Valaliky, Vyšná Hutka, Vyšná Myšľa, Ždaňa.

- Uplynie 100 rokov od vysielania z „Radiova“
- Roztancovaní ľudia na obecných slávnostiach
- Mladík z Nižnej Myšle prekvapuje všetkých
- Valaliky majú prvý denný stacionár v regióne
- Na staršej škodovke naprieč Rumunskom

20 ROKOV ČASOPISU 2005 2025

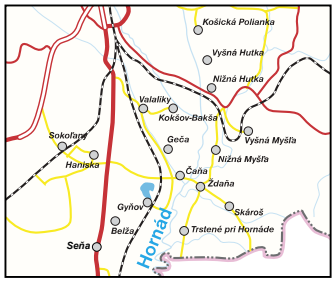

Oslávili sme spoločne 20 rokov pravidelného periodika pre náš mikroregión. Veselo aj vážne.

PRED uzávierkou je to vrenie, pnutie, dynamika - tém vhodných na spracovanie do časopisu milión a strán len šestnásť. Na jednej strane požiadavka čitateľov – rovnaká na celom svete – chcú siahnuť na výnimočné a aktuálne témy, lebo „bežnosti“ majú vo svojom živote dosť. Na druhej strane tlak obcí dostať tam obrazne povedané – každé darovanie karafiátu. Zlatý stred však vždy spoločne nájdeme...

PO uzávierke nastáva uvoľnenie, očakávanie ako to všetko „vtrepe“ do strán a zároveň umelecky stvárni pán grafik. A potom? Radosť zo spoločného diela!

Tím prvej mimobratislavskej mediálnej a PR agentúry - Communication House z Košíc – na budúci rok tridsaťročnej - tvorí Abovský hlásnik pod vedením Kataríny Čániovej už osemnásty rok. Skvelá fotografka Martina Fedorčáková vo svojom ateliéri, keď bývala v Kokšove-Bakši, takto folklórne zvečnila redakčný tím jubilujúceho časopisu – Moniku Floriánovú, Antona Oberhausera a ich milú, no neraz neoblomnú šéfku.

(viac na strane 3).

Slovo na úvod

Život sa nezastaví

Milí spoluobčania,
každý z nás žije svoj vlastný život a pritom si niekedy ani nestíhame uvedomiť, ako rýchlo sa veci okolo nás menia. Na obecných úradoch o tom vieme svoje. Vidieť to napríklad na hlavnej téme nášho „obecného života“ – čerpaní prostriedkov z verejných zdrojov.

Žiadosti o finančné príspevky napríklad z eurofondov či štátneho rozpočtu sa musia podávať elektronicky. Tiež reagujeme na žiadosti o doplnenie podkladov. Na to treba ľudí, ktorí to bez problémov dokážu zvládnuť. Každá obec preto už dnes potrebuje mladšie pracovníčky a pracovníkov, ktorí majú blízko k informačným technológiám.

Európskych či štátnych financií na obecné projekty je stále pomerne dosť. Vždy musíme veľmi starostlivo uvážiť, čo by naša obec tu a teraz najviac potrebovala. Starosta o tom komunikuje hlavne s poslancami. A samozrejme, musíme načúvať aj občanom. Aj keď platí, že väčšinu zaujíma hlavne vlastná ulica. Nie to, čo sa deje na druhom konci dediny.

Okrem toho prežívame unikátne obdobie spojené s príchodom Volva. Je nevyhnutné dobudovať v Geči vodovod a kanalizáciu. Pustili sme sa do rozširovania materskej školy, realizujeme vodozádržné opatrenia. A nielen to. Už sa chodia pýtať ľudia z Gemera, zo Zemplína na možnosti ubytovania v obci. Blízkou budúcnosťou aj v našich dedinách bude zrejme výstavba nájomných bytov.

To všetko si vyžaduje predvídavosť. Napríklad mať určité projekty akoby vopred pripravené v zásuvke a pohotovo ich vytiahnuť, hneď ako budú aktuálne.

Áno, život obce pripomína život aktívneho človeka. Veci sa môžu náhle zmeniť. A je len na nás, ako zareagujeme. Či sa rozhodneme správne.

Berme všetko nové ako výzvu, ako cestu k niečomu lepšiemu, čo sa dá zvládnuť. Dívajme sa na veci pozitívne, hľadajme výhody a ak niečo nefunguje, navrhnime zlepšenie. Určite sa to dá.

Patrik Rusňák, starosta Geče

Volvo sa predviedlo, začína veľký nábor

Lisovňu a zlievareň pripravovaného závodu Volvo Car Slovakia mohli po prvý raz uvidieť zástupcovia verejnosti na podujatí pre médiá a pozvaných hostí vo štvrtok 4. septembra.

V prvej vlne plánuje spoločnosť dať prácu 1000 zamestnancom na operátorských pozíciách, minimálne ich chcú prijať 3 300 a ich priemerná mesačná mzda bude 1 280 eur bez variabilnej zložky. Nábor chcú prednostne zamerať na obyvateľov Slovenska.

Práce v areáli nového závodu vo Valalikoch podľa spoločnosti pokračujú rýchlym tempom a prebieha inštalácia kľúčových technológií. Testovacia predsériová výroba je naplánovaná na polovicu roka 2026 a spustenie výroby začiatkom roka 2027. *„Prvý model, ktorý vyjde z týchto liniek, bude plne elektrické malé SUV značky Volvo,“* povedal riaditeľ spoločnosti **Marc Gombeer**. Za druhý model označil SUV Polestar 7.

Obnovený Radiov

Hotová je rekonštrukcia historickej budovy, v ktorej donedávna sídlila skúšobná stanica Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho (ÚKSÚP) a ktorá zostala v pamäti najmä obyvateľov Hanisky ako Radiov – miesto prvého skúšobného rozhlasového vysielania na území Slovenska.

Vysielanie uskutočnili košickí poštoví technici v decembri 1925 z prispôsobeného vysielača určeného na riadenie leteckej prevádzky na trase Praha - Košice - Moskva. Riaditeľ Štúdia STVR Košice **Jozef Puchala** avizoval, že pri príležitosti 100. výročia udalosti je na 25. decembra tohto roka naplánované opätovné rozhlasové vysielanie z tohto miesta. *„Chceli by sme opäť vstúpiť do vysielania priamo z tejto budovy,“* povedal.

Z Hanisky do Belže

Novú skúšobnú a karanténnu stanicu ÚKSÚP v obci Belža otvorili 23. septembra (na snímke TASR). Aj v Belži budú v poľných podmienkach skúšať nové odrody plodín a monitorovať ich reakcie na klimatickú zmenu. Podľa Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR tu už ÚKSÚP aktuálne realizuje 19 štátnych odrodových pokusov s viac ako 170 odrodami, a to vrátane odrôd odolných voči suchu. Okrem štátnych skúšok tam testujú aj takmer 90 firemných odrôd - najmä sóje a zemiakov. S výstavbou novej skúšobnej a karanténnej stanice v Belži začali vlani v júni, dokončená bola v decembri 2024. Náklady na projekt vo výške 2,96 milióna eur boli hradené zo štátneho rozpočtu.

Strihanie pásky pri otvorení novej stanice ÚKSÚP v Belži

Stranu pripravil Anton Oberhauser

Juhovýchodný obchvat Košíc hotový!

Náš región je súčasťou veľkej zmeny k lepšiemu z hľadiska plynulosti dopravy. Od 25. septembra začala slúžiť vodičom rýchlostná cesta R2 Šaca – Košické Oľšany, konkrétne druhý úsek začínajúci pri Šebastovciach. Plynule tu nadväzuje na rýchlostnú cestu R4 od Maďarska. Stáva sa súčasťou juhovýchodného obchvatu mesta Košice a napája sa na už sprevádzkovaný úsek diaľnice D1 Budimír – Bidovce. Veľké plus spočíva v odklonení tranzitnej dopravy z košického mestského okruhu a cesta veľmi pomôže aj budovanému závodu Volvo Car Slovakia vo Valalikoch.

Dĺžka rýchlostnej cesty R2 Košice, Šaca - Košické Oľšany II. úsek je 14,261 km. V km 11,5 je navrhnuté veľké jednostranné odpočívadlo Valaliky, dopravne napojené na obidva smery. Na úseku je 13 mostov, tri križovatky a 7,2 km protihlukových stien. Stavba má aj environmentálny rozmer, zachováva mokrade, prináša navádzacie bariéry pre žaby a zábrany proti kolíziám vtáctva. Ozvali sa ešte cyklisti s požiadavkou zvýšiť bezpečnosť tam, kde sa cesta dotýka cyklistických trás.

foto NDS

Abovský hlásnik oslávil 20 rokov tvorby pre vás, čitateľov

Vydavateľ – Regionálne združenie obcí Hornád na čele s Jánom KOKARDOM – stále nadčasový, stále pionier-sky, príkladný aj iným oblastiam Slovenska v tom, že sa oplatí spájať obyvateľov regiónu aj prostredníctvom profesionálne vedeného časopisu. Každý štvrťrok distribuuje redakcia v spolupráci s obcami pre vás, 28 tisíc obyvateľov, priamo domov takmer 7 500 výtlačkov. Takýto náklad je veľmi vzácny práve v čase rozmachu internetových médií, sociálnych sietí a ich dopadu – chýbajúceho priameho ľudského kontaktu.

Na oslavách 20-ročnice nášho časopisu v Kultúrnom dome v Ždani nechýbali príhovory, ďakovné listy, bohatý program - **MSS Raboľ** z Vyšnej Myšle, **FS Rozmaring** zo Sene, **Základná umelecká škola** vo Valalikoch, havajské prírodné tance z **Hula Slovakia** z Košíc aj Bratislavy, hudba na počúvanie aj do tanca skupiny **Kalap** z Nižnej Hutky. Bola torta s logami všetkých našich obcí z košickej **Kaviarne od srdca**, v ktorej pracujú i hendikepovaní. A nezištné perníkové srdiečka od **Márie Demkovej** z Belže.

Ďakujeme predsedovi RZOH za podporu, starostom, starostkám, spolupracovníkom, spolupracovníčkam aj vám milé čitateľky, čitatelia!

Vyberáme z prianí:

- **Milan Tóth**, prvý predseda RZOH: „Krásne dielo sa vydarilo. Prajem si, aby vychádzalo mnoho ďalších rokov a obohacovalo ľudí regiónu."
- **Karol Dzugas**, dlhoročný predseda redakčnej rady (RR): „Prajem Hlásniku ďalšie úspešné roky podieľania sa na rozvoji mikroregiónu. Členom RR a redaktorom prajem mnoho tvorivej invencie, odhodlania a vytrvalosti v tejto náročnej práci v prospech nás všetkých..."

Míľniky Abovského hlásnika 2005 - 2025

- V novembri 2005 vychádza v dvojfarebnej verzii.
- V roku 2006 nevychádza.
- V roku 2007 je tu opäť pod vedením profiredakcie v Communication House.
- Abovský hlásnik od začiatku doteraz zachytáva aktuálne a pre čitateľky i čitateľov čo možno najatraktívnejšie dianie v mikroregióne Hornád. Stáva sa tak spojivom a zároveň cenným zdrojom informácií aj pre budúce generácie.
- V roku 2010 počas katastrofálnych záplav zostavujeme denník povodňovej drámy. Naša redaktorka Katka Šimková získava v súťaži Slovenského syndikátu novinárov 1. miesto v kategórii tlačových médií spomedzi 253 autorov!
- V tom istom roku časopis získava osobitnú cenu public relations agentúr PR PROKOP za komplexné prezentovanie regiónu Hornád v kategórii Najlepšie PR Projekty na Slovensku v spojení: časopis, cyklomapa, web.
- Vedno s vami, čitateľkami a čitateľmi tvoríme Sedem divov regiónu, hľadáme vznešené stromy, domy, prírodné zákutia a hlavne ľudí, ktorí vtláčajú vzácnu osobnú pečať do rozvoja regiónu...
- Abovský hlásnik sa v rokoch 2012, 2017 a 2018 stáva tretím najlepším časopisom v kategórií neziskových a rozpočtových organizácií Slovenska.
- Mapujeme náročné udalosti, ktoré zo sveta dopadli aj k nám. Píšeme o obnove a rozvoji života vo všetkých jeho podobách. Píšeme o Zemi, ktorá je nám oporou, tak ako vari aj my ľudia pre ňu.
- Kľúčovým v roku 2024 a 2025 sa stáva seriál Srdcia regiónu o výnimočných ženách, mužoch, rodinách, združeniach... Redakčne sa zameriavame na podporu mladých talentov vo všetkých oblastiach a vôbec na spájanie sa ľudí – napriek rozličnostiam – do vzájomnej podpory a súladu.

Prvé dvojfarebné číslo v roku 2005 a od roku 2007 jeho premena. Aj títo mladí ľudia sa podieľali na redakčnej tvorbe časopisu – zľava doprava Drahoslav Magdoško, Lucia Kočková, Katarína Šimková - víťazka novinárskej súťaže, terajší náš editor a predseda RR Anton Oberhauser. Časopis tiež tvorili Lukáš Berberich, Veronika Cvengrošová, Katarína Jantošovičová, Matúš Géci a Blažena Sedrovičová. Graficky ho už roky stvárňuje Jozef Veselý a tlačí Rotaprint pod vedením skúseného Alexandra Mečiara.

Prvé, len dvojfarebné vydanie Abovského hlásnika v roku 2005

Zmena vizuálu časopisu v roku 2007

stranu pripravila Katarína Čániová, Foto archív redakcie

Regionálne oslavy po 20. raz

Omladené a svieže

Oslavy 20. ročníka Dňa Regionálneho združenia obcí Hornád (RZOH) sa niesli v duchu mladosti, detských talentov a výziev.

*„Tento rok sme zmenili koncepciu programu. Priestor sme dali našim deťom a mládeži. Program, ktorého scenár vytvoril **Vlado Železňák**, bol veselý a dynamický,“* vraví predseda RZOH **Ján Kokarda**.

ZUŠ priniesla kúsok modernej hudby

Chlapi z PZ Domaška pohostili všetkých gulášom z diviny

Prírodný amfiteáter v Skároši 29. júna hostil na svojich doskách mažoretky zo ZŠ Ždaňa a víťazov regionálnej súťaže v ľudovom speve, ktorá prebehla v Ždani: **Katku Hudymačovú** a **Sárku Gergeľovú** z MŠ Ždaňa, **Stelku Jamborovú** z MŠ Skároš, **Aničku Kolinovskú**, **Jurka Vyrostka** a **Lacka Hochvarta** z MŠ Gyňov. Štafetu od malých speváko prevzalo 23 detí z detského folklórneho súboru (DFS) **Folklórik** a po nich DFS ZŠ Skároš.

Priestor na predvedenie talentov dostali aj deti zo ZŠ Haniska a ich krúžok ľudových tancov **Jacquelinka** pod vedením **Moniky Némethovej**. Temperament predviedla tanečná skupina **Gipsy angels** z neďalekých Sokolian. V druhom bloku sa v polhodinových estrádnych programoch predstavilo 60 žiakov našich umeleckých škôl: **ZUŠ Valaliky** a **SZUŠ Hviezdička Čaňa** - hrou na gitaru, husle, bicích, spevom, akrobaciou.

Celkovo takmer 120 detí predvádzalo v teplom počasí svoje čísla, čo diváci ocenili veľkým potleskom. O pohodlie všetkých účinkujúcich sa staral organizačný tím, aby vždy mali k dispozícii vodu a malé občerstvenie. Ušiel sa im aj guláš, ktorý navarili poľovníci **PZ Domaška**. Tí tradične slávili dopoludnia v amfiteátri poľovnícku svätú omšu. Regionálne oslavy a hlavne výhercov obohatila bohatá tombola a koncert kapely **Ščamba**.

Monika Floriánová, foto Milan Bagoni

Deti skúšali zručnosť pri pílení dreva s poľovníkmi

Mažoretky zo Ždane sa nezľakli akrobatických kúskov

Vystúpenie Gipsy angels zo Sokolian očarilo

Tanec mladých folkloristov Jacquelinka z Hanisky zožal veľký potlesk. Názov si dali na počesť grófky Zichy, ktorá sa zaslúžila o významné veci v obci

Najmenší tanečníci DFS Folklórik z MŠ Skároš

O netradičné losovanie tomboly sa postarala Ščamba

Gyňov to poriadne roztočil

Nenápadná obec v kúte nášho regiónu zažila v tomto roku veľké veci. Oslávili 770 rokov od prvej zmienky, po desaťročiach zrekonštruovali budovu úradu, zažili nezabudnuteľný Deň obce s hviezdnou Evou Mázikovou. Za tie stáročia prešiel zmenami názov obce i život v nej. Každá generácia zanechala stopu. Súčasná pokračuje v ich diele a odkaze. *„Chcem pochváliť mnohých spoluobčanov, ktorí obec zveľaďujú a posúvajú vpred,“* komentuje starostka Denisa Vargová.

Košický pomocný biskup Marek Forgáč prijal pozvanie predsedať v sobotu 7. júna 2025 liturgickému sláveniu pri príležitosti 770. výročia prvej písomnej zmienky. Cirkevný hodnostár požehnal hotové dielo obecného úradu a úprimne sa tešil zo stretnutia Gyňovčanov.

Deň obce v sobotu 9. augusta spestrila folklórna skupina Zarubany klin, spevák Martin Krausz a Ženská spevácka skupina z Gyňova. Osobitnú atmosféru úcty a uznania vyvolalo odovzdávanie ďakovných listov za zásluhy o rozvoj Gyňova. Viaceré boli odovzdané in memoriam. Jednou z tých, čo si list osobne prevzali, bola bývalá starostka Stanislava Faltinová.

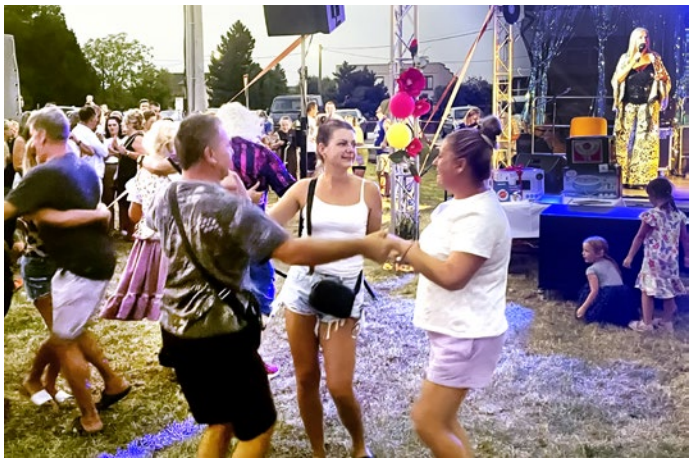

Vrcholom Dňa obce, ktorý sa celý niesol v atmosfére 70. rokov, bol nepochybne koncert speváckej ikony Evy Mázikovej. Toho sa ľudia dočkali o 20.00 a veruže sa oplatilo počkať. Dáma, ktorá je na scéne už vyše polstoročia, má energie stále na rozdávanie. So sadajúcim súmrakom sa stále viac tancujúcich návštevníkov presúvalo pred pódium, kde populárna speváčka „odpaľovala“ svoje obľúbené aj nové skladby. Ako častá spolupracovníčka Karola Duchoňa nezabudla pridať pár piesní z jeho repertoáru.

„Náš výber pani Mázikovej ako hlavnej hviezdy večera nebol náhodný. Svoju kariéru začínala v 70. rokoch a táto symbolika dobre zapadla do oslavy 770-ročnice,“ vraví starostka. So spoluobčanmi nevychádzala z úžasu. Deň obce navštívilo toľko ľudí, ako si zo súčasníkov snáď nikto nepamätá.

Skoro storočná

Aj budúci rok by v Gyňove radi oslavovali jubileum – storočnicu svojej najstaršej obyvateľky **Margity Hanušovskej**, rodenej Demkovej. Narodila sa 19. augusta 1926. S manželom Jánom (zomrel 1994) vychovali dvoch synov a dcéru Otíliu, s ktorou dodnes žije. Pani Margita doteraz nikdy neležala v nemocnici. Rada si ešte pozrie televíziu, hlavne náboženské programy. Aj na návštevu pani starostky čakala s ružencom v ruke: *„Spoznala ma aj sa zasmiala, ale len počúvala, o čom som sa rozprávala s Otíliou. Potrápi ju občas vyšší krvný tlak, no veríme, že sa aspoň v takom zdraví dožije stovky.“*

Ako beh cez prekážky

K obnove obecnému úradu viedla tŕnistá cesta. Starostka opisuje dôležité míľniky s typickým nadhľadom. *„Prvá projektová dokumentácia k rekonštrukcii pochádza ešte z roku 2015. Projekt s názvom Rekonštrukcia budovy, zmena účelu využitia požiarnej zbrojnice a obecného úradu bol, žiaľ, neúspešný. Občania si iste spomenú, že bývalá budova požiarnej zbrojnice bola v zlom technickom stave a nevhodná na používanie. Schválenie žiadosti o finančnú podporu prišlo až z Plánu obnovy v roku 2023, pre projekt Zvyšovanie energetickej účinnosti a stavebné úpravy obecného úradu. V tom čase sme už mali v Gyňove opravený kultúrny dom, čiastočne zrekonštruovanú materskú školu a definitívne zrealizovanú obnovu domu smútku.“*

Ani realizácia obnovy obecného úradu v roku 2024 nešla hladko. *„Pri výmene starej strechy za novú nám otvorený priestor zamokol a vyskytli sa aj ďalšie nečakané udalosti. Stavebná firma v auguste zaslala faktúry. No prvá žiadosť o platbu z Plánu obnovy (134 778 €) bola uhradená až 17. 12. 2024. V apríli 2025 si obec musela vziať úver 108 245,87 €, aby neplatila zhotoviteľovi penále z omeškania. Druhú platbu nám uhradili až 3. 9. 2025 (v sume 83 657,81 €) a ešte stále čakáme na poslednú platbu, ktorá do polovice septembra neprišla,“* poukazuje na pomerne častý jav byrokracie a s ňou spojené meškajúce platby starostka.

Rok 2025 si tiež budú v obci pamätať vďaka skolaudovanému obecnému vodovodu. Realizácia „nekonečnej“ rekonštrukcie (2008-2025) bola napokon úspešne zavŕšená vďaka podpore z Enviromentálneho fondu.

Pripravil Anton Oberhauser, foto autor a archív obce

Seňa úspešná pri získavaní eurodotácií

Nečakaná návšteva a prekvapujúci „darček“. Začiatkom septembra zavítal do Sene minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie (MIRRI) Slovenskej republiky Samuel Migaľ.

Aj keď sa to mohlo zdať ako náhoda, opak bol pravda. Práve Seňa bola v poslednom čase mimoriadne úspešná pri žiadaní o finančnú podporu zo zdrojov MIRRI SR. Úspeli až s piatimi projektmi.

„Priamo od ministra sme si prevzali deklaračný list k schválenému takmer pol miliónu eur smerujúcemu na nové rozvojové projekty v obci, napríklad Zelená infraštruktúra,“ hovorí spokojne starostka **Marcela Gallová**. Jej 11-ročné pôsobenie v obci sa nieslo v znamení zveľaďovania, zo začiatku aj naprávania chýb a platenia dlhov z minulosti. *„Mohlo by sa zdať, že naozaj je nám niekto na ministerstve naklonený,“* hovorí na margo úspešných žiadostí.

Zmodernizované priestory kuchyne v základnej škole s novou vzduchotechnikou

Jedným dychom dopĺňa: *„Všetky naše žiadosti na prvý raz neuspeli. Naopak, takmer každý zrealizovaný projekt prešiel nevyhnutnou aktualizáciou, keďže sa menili podmienky výzvy, a podaril sa až na druhý či tretí pokus. Za tie roky sme sa aspoň naučili flexibilne reflektovať a prispôsobovať sa „zlepšeniam“ každej vlády pre podávanie europrojektov. Každá nová garnitúra má akoby väčší „patent na rozum“ ako dovtedy. Nedokážem vyčísliť tú energiu, sklamania a asi ani financie, čo nás to celé zakaždým stojí,“* komentuje ďalej starostka.

Na priamu otázku, či by sa mohol zmeniť, zjednodušiť systém schvaľovania eurofondových projektov, aby sa dali rýchlejšie čerpať, minister Migaľ priznal, že obrovský balík financií už schválili, no výrazné zmeny chcú svoj čas. Starostka Gallová vytkla systému okrem prehnanej byrokracie a dlhých lehôt aj komplikovaný a trochu podozrievaný postoj úradníkov štátneho aparátu voči obciam. Samozrejme aj tu platí staré známe „česť výnimkám“.

ao/oú

Minister investícií Samuel Migaľ a starostka Marcela Gallová

Najnovšie investície v Seni:

- **aktuálna výstavba denného stacionára v hodnote 770 tisíc eur, druhého v regióne;**
- **v areáli ZŠ sa rozbehla výstavba multifunkčného ihriska z Fondu na podporu športu s dotáciou vyše 141 tisíc eur;**
- **realitou sa o chvíľu stane projekt „Podpora rozvoja komunitného života v obci Seňa“, ktorým si vybudujú v kultúrnom dome ďalšie sociálne zariadenie, bezbariérový prístup, vonkajšiu terasu k salóniku a vymenia nábytok v celkovej sume 352 tisíc eur;**
- **modernizácia priestorov kuchyne v základnej škole, po 50 rokoch sa dočkala novučičkej vzduchotechniky na vetranie za 30 tisíc eur;**
- **prístrešky nad vstupmi do ZŠ prešli rekonštrukciou z dotácie Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR v sume 10 tisíc eur;**
- **oprava strechy vrátane svetlíka na dome smútku – z vlastných zdrojov.**

Novinkou je aj zapojenie siedmich nových aktivačných zamestnancov z projektu úradu práce, ktorí budú pol roka pracovať štyri hodiny denne na rôznych lokalitách obce. V Seni sa tak naskytne viac príležitostí na každodenné skrášľovanie okolia.

Škôlkari v Sokoľanoch opäť doma

Príbeh detstva, obnovy a nádeje

V Sokoľanoch je miesto, kde detský smiech znie silnejšie než kdekoľvek inde. Materská škola, ktorá sídlila od 8. januára 1957 v budove kaštieľa, si za desaťročia získala nezastupiteľné miesto v živote obce. Dnešná budova, v ktorej nedávno prebehla rozsiahla rekonštrukcia, však nesie ešte starší príbeh – postavená bola už v roku 1908 ako ľudová škola. Dnes opäť ožíva v novej podobe, pripravená slúžiť novým generáciám.

Od februára 2025 sa budova materskej školy zmenila na veľké staveniskо. Rekonštrukcia bola nielen technickou nutnosťou. Vďaka zníženiu energetickej náročnosti a emisií skleníkových plynov sa škola stala krajšou i šetrnejšou k prírode. Nová strecha, podlahové kúrenie, moderné rozvody, bezpečnostné systémy, nové triedy a zázemie pre učiteľky – celková investícia vo výške 440 000 €, financovaná prostredníctvom Slovenskej energetickej a inovačnej agentúry (SEIA) priniesla škole nový dych.

Počas rekonštrukcie museli deti opustiť svoje známe priestory. Osemnásť škôlkarov spolu s učiteľkami našlo dočasný domov v priestoroch ZŠ Haniska. Aj vďaka obetavosti ich pedagógov, zamestnancov školy a tiež porozumeniu rodičov deti nepocítili veľký diskomfort. Naopak – mnohé si pochvaľovali možnosť stretávať sa s väčším kolektívom.

Od 4. septembra 2025 sa MŠ v Sokoľanoch opäť otvorila. Do nových, zmodernizovaných tried sa vrátil smiech, hry a piesne. Priestory žiaria farbami a bezpečím, pripravené sprevádzať deti na ich ceste k poznaniu a radosti. Škola je v novej etape ako ekologická, moderná a láskavá inštitúcia, verná svojmu poslaniu.

Tak ako pred skoro 60 rokmi v kaštieli, aj dnes sa začína príbeh ďalšieho pokolenia. Materská škola Sokoľany nie je len budova – je to záhrada detstva, kde sa sejú prvé semienka poznania a priateľstiev. S novou strechou nad hlavou a srdcom stále otvoreným bude ešte dlho miestom, kde sa detský smiech snúbi s nádejou na krajšiu budúcnosť.

oú Sokoľany, red. krátené

Vyšná Myšľa oslávila 700 rokov

Všade je to pravidlom, ani my sme neurobili zmenu. Slávnosť sa začala v našom kostole Sedembolestnej Panny Márie sv. omšou obetovanou za Vyšnú Myšľu a jej obyvateľov.

Mnohí si mysleli, že oslavy 700 rokov od prvej písomnej zmienky o našej obci sa ponesú v pompéznych oslavách, na ktoré príde známa celebrita. Opak sa stal pravdou. Dali sme príležitosť menej známym, ale rovnako kvalitným umelcom. Náš **FS Raboľ** s družobnými **Karoskimi paradnicami** (na snímke) za sprievodu harmoniky, huslí a cimbalu si vyslúžili búrlivý potlesk. S obľúbenou **Hankou Servickou** si spoločne zaspievali mnohí. Nechali vyniknúť aj skupine **Ostroški**, ktorá publikum rozospievala a **Montana Band** zas roztancovala.

Ocenili sme občanov, ktorí boli dlhé roky v úzadí, no robili záslužné činnosti pre obec. Úprimný potlesk a slzy dojatia sprevádzali **Gitku Habinovú** pri ceste na javisko, keď jej bol odovzdaný Ďakovný list starostovi **Marekovi Habinovi** in memoriam za obrovský prínos obci.

Všetkým prítomným sme grátis núkali koláčiky, kofolu, pivečko, detičkám cukrovú vatu... A k tomu tombolový lístok. Aj koniec osláv bol veľkolepý. V novovybudovanej dažďovej záhrade nám divadelno-šermiarska skupina Aramis predviedla ohňovú šou so záverečným ohňostrojom.

Furmani na Memoriáli Mareka Habinu

Bláznivé a dlhé dni príprav Furmanských pretekov 2025 sme začali netradične. Melancholicky, ale o to vďačnejšie: pri pomníku zakladateľa tejto krásnej myšlienky, môjho predchodcu Mareka Habinu. S jeho manželkou **Gitkou** a synmi **Damiánom** a **Dávidom** i mnohými ďalšími sme si zaspomínali, aký býval vždy usmiaty. K názvu podujatia od tohto roku pripájame jeho meno - Memoriál Mareka Habinu.

Návštevníkov prišlo hojne. V prekrásny slnečný deň sme mohli obdivovať drinu a umenie furmanov v troch disciplínach: slalom cez prekážky, prácu s drevom a ťažký ťah. Umelecký rezbár nám vyrezal krásnu lavičku. Nechýbal bohatý program pre deti, občerstvenie i večerná tombola. Veľmi pekne ďakujem zamestnancom nášho OÚ, poslancom obecného zastupiteľstva, dobrovoľníkom i sponzorom. Bez súhry týchto štyroch inštancií by podujatie nebolo možné.

Pripravil Miroslav Juhás, zastupujúci starosta Vyšnej Myšle/oú/red

Aj starnúť sa dá dôstojne

Vchádzam do vynovenej budovy. Uprostred Valalík, vedľa kostola, hneď pri parku s majestátnymi stromami. Zo „starej fary“, ktorá od 70. rokov chátrala, je dnes – vďaka financiám od cirkvi – vkusne a citlivo zrekonštruovaný objekt. Vidím, čo mi avizoval starosta **Štefan Petrík**: obnovy sa dočkali aj vnútorné dispozície, vrátane unikátnych klenieb spred vyše 200 rokov.

Som tu pre nový zmysel, ktorý budova získala. Sídli v nej obcou zriadený denný stacionár. Ide o zariadenie sociálnych služieb, v ktorom môžu seniori, ale aj vekom mladší ľudia, nájsť pomoc, podporu a zmysluplne tráviť svoj čas v pracovných dňoch medzi siedmou a pol piatou. Podmienkou je uznanie zdravotných obmedzení klienta na základe jasne definovaných stupňov odkázanosti – minimálne stupeň tri na stupnici od jeden do šesť.

„V marci som ovdovela a do stacionára chodím, aby som nemusela byť celý deň sama. Byť s ľuďmi mi veľmi pomáha,“ hovorí mi pani Viera. Ďalší klient, vysoký **Jozef**, je v zariadení len prvý deň. Na skusy. Rozpráva mi o vodných rastlinách, na ktoré je odborník. Sme dosť potichu, pretože obďaleč na posteli podriemkava staršia pani. Iná teta, v pestrom valalickom kroji, spomína na to, ako sa v ňom vydávala. Vraj by si to zopakovala.

Budovou ma sprevádza a všetko vysvetľuje koordinátorka zariadenia, sociálna pracovníčka **Katarína Sabolová**. Je členkou trojčlenného tímu, ktorý sa stará o osadenstvo stacionára s kapacitou 12 ľudí. Tá sa postupne napĺňa...

Typickým príkladom tunajšieho klienta je človek, ktorý začína mať problémy s mobilitou alebo potrebuje pripomienku, keď si musí vziať lieky. Sú preňho pripravené pohodlné kreslá, strava. Klienti sa môžu – ale nemusia – zapojiť do aktivít. Od kvízov a cvičenia mozgu cez pohyb a prechádzky až po duchovný program.

Valalický stacionár je prvý v našom regióne. Predstavuje ďalšiu formu sociálnej starostlivosti s lokálnou dostupnosťou prednostne pre Valaliky, Geču a Kokšov-Bakšu. Popri obci ho financujú samotní platiaci klienti. Uvíta však aj ďalšiu pomoc, napríklad formou vecných darov. Ak si myslíte, že by sa tu vašim starkým páčilo, všetky potrebné informácie vám ochotne poskytnú pracovníčky stacionára. Na rozlúčku vám chceli aspoň z diaľky zamávať z gánku, tak som ich pre vás odfotil.

Anton Oberhauser

Nový stacionár – krásny ako zo škatuľky

Rozlúčka z gánku – Katarína Sabolová vľavo

Z posedení na Olymp

Jolka Vargová ukazuje krásnu kroniku

Dôchodcovia sú vraj najviac zaneprázdnení ľudia dneška. Niečo na tom bude. Hlavne keď máte toľko aktivít ako **Jolana Vargová**. Predsedá Základnej organizácii Jednoty dôchodcov Slovenska v Ždani, kde majú 84 členov. Raz mesačne sa stretávajú. Spolu s ňou podpredseda **Ing. Ladislav Gergeľ**, ekonómka **Mária Verebová**, športový referent **Jozef Matis**, kultúrna referentka **Monika Vaľová**, predsedníčka kontrolnej a revíznej komisie **Jolka Ivánová** a kronikárka **Anna Gergeľová**. (Už ste videli jej krasopis?) A ďalší. Okolo 20 – 25 ľudí.

Vtedy to tam hučí ako v úli. Posedia, zhovárajú sa, zaspievajú si, plánujú. S internetom si ešte netyká každý, preto sa Jolka stará o to, aby sa o stretnutiach a aktivitách všetci dozvedeli buď osobnou pozvánkou, cez miestny rozhlas, na obecnej tabuli alebo v obchode.

Vrcholom roka, na ktorý chodí skoro každý, je Mesiac úcty k starším. S oceňovaním pre jubilantov. Ale v poslednom čase sú Ždaňania predovšetkým známi športovými výsledkami. V priestoroch starej materskej školy majú možnosť trénovať. Darí sa im napríklad v stolnom tenise, nemálo si ich obľúbilo šípky či bowling.

Na dôchodcovských olympiádach ich poľahky spoznáte podľa žltých tričiek. Aj na takéto záležitosti dozerá Jolka s kolegami. Organizácia športu si žiada aj ďalšie „drobnosti" – medaily, poháre, diplomy. Oveľa viac.

Čomu okrem vlastnej neúnavnosti a chuti pripisuje svoju činorodosť? *„Možno tomu, že ma baví s ľuďmi komunikovať."* Na Jolke to hneď spoznáte. Stále šarmantná, energická. Popritom stíha aj ďalšie veci. Nedávno pomáhala zorganizovať stretnutie po 50 rokoch od maturity na košickom gymnáziu Kováčska 30. ***ao/ou***

Tím Ždaňa pripravený

Osem krížikov na padáku

Na letisko ju prišli povzbudiť poslanec a starosta

Spolu s Klubovčankami varila v televízii u Kamily Magálovej. Spievali v Európskom parlamente. Precestovali Slovensko aj blízke krajiny. Mala si už dať pokoj? Veď čas jej už vymeral osemdesiatku... Ale **Marta Neckárová** z Čane taká nie je. Sedieť a čakať...? Aspoň jednu veľkú vec ešte chcela dať. Skok s padákom.

Keby si to zmyslela vaša babka, čo by ste jej povedali? Zdravý rozum asi velí nie. Ale... Martin manžel kedysi slúžil ako vojak-výsadkár. Parašutizmus bol jeho každodenný chlieb. Zomrel roku 2013. Päť rokov predtým sa spolu druhýkrát narodili, keď im nie z ich viny v dome vybuchol plyn.

O Martinej túžbe vedeli aj na obecnom úrade. Starosta **Michal Rečka** a poslanec **Lukáš Slota** sľúbili, že ju prídu podporiť. Potrebovala predložiť výsledok z „ékágé". A hlavne bolo treba vyčkať na počasie. Išlo o tandemový zoskok spolu s partnerom z výšky 3000 metrov a s 35-sekundovým voľným pádom.

O tom, že Marta 20. júla 2025 dostala zelenú, sa v obci dozvedeli na poslednú chvíľu. Marta mala náskok, rodina ju už priviezla na letisko v Spišskej Novej Vsi... Je už dosť nervózna. Čas čakania si kráti pospevovaním ľudových pesničiek. Keď zbadá starostu a poslanca, trochu sa upokojí. *„Pamätám sa, ako sme sa s partnerom posadili do lietadla, ako sa otvorili dvere..."* Svoj skok šťastne prežila. Ba čo viac, užila si ho. *„Išla by som ešte raz."* Niektoré kolegyne z klubu vtipkovali. *„A v dzevedešatke skočiš rovno na cinter."*

Na cintorín Marta veruže šla. Čoskoro. Povedať manželovi, že aj ona to dokázala a skočila.

ao/ou

Besednica

Nebo, peklo, očistec

Rozdiel poznáte na prvý pohľad, či vlastne pocit. Buď s nimi chcete zostať, lebo sa pri nich cítite dobre alebo rýchlo ukončujete rozhovor, aby ste od nich boli čo najďalej.

Muži, ženy v zrelom veku. Zmýšľaním a každodenným správaním si vyberáme svoju jedinečnú životnú cestu. Jedna vedie – obrazne povedané – do neba a druhá do pekla. Vlastných vnútorných pochodov, vnútornej pohody alebo naopak trápenia.

Tešíme sa novej kapitole života - spravidla už oslobodenej od výchovy detí, od záťaže dlhoročného zamestnania kvôli živobytiu rodiny. Prijímame nové výzvy, sme činní/činné nielen doma, sme viac v prírode, v obecných aktivitách. Rozvíjame sa duchovne aj spoločensky. Hýbeme sa, športujeme. Chytáme za pačesy koníčky, na ktoré sme za mlada nemali čas...

Alebo naopak. Nič a nikto nám nie je dobrý. Obaľujeme sa pancierom nestálej nespokojnosti. Bedákame, sťažujeme sa na choroby – ba priam si v nich nevedomky voľkáme. Čas trávime čakaním v ambulanciách tohto či onoho lekára. Pasívne lieky sú nám záchranou, ale zdravá strava, pohyb, šport nám vôbec nechutia. Rodine robíme scény, lebo sme obeťou a všetci sú tomu na vine. Naše zvyky sú našou konzervou...

Iste, preháňam, ak nás, ľudí zrelého veku, delím do takýchto dvoch protikladných skupín. Berte to, prosím, ako zjednodušenie, lebo „niečo medzi tým" má nesmierne veľa osobných podôb. Stále si môžeme vybrať. Nebo, peklo, očistec, raj... Vo fyzickom svete žijeme len raz.

Katarína Čániová

Nominácia deviata: Maturant Martin Jano: žijem sny, nie výhovorky

Zázrak prírody

Víta nás Pavol Bohuš, zakladateľ rozária v Nižnej Myšli. Jeho pomocník, sympatický mládenec Martin Jano, kvôli ktorému kráľovstvo ruží tentoraz navštevujeme, práve do vedra zhrabúva opadnuté lupene.

„V plnej sezóne ich denne odveziem aj za sedem fúrikov,“ usmieva sa. Býva v obci a v šesťročnom rozáriu pomáha piaty rok. Cez prázdniny, počas školského roka po vyučovaní, má tu aj odbornú prax. A ako nám vraví pán Bohuš, nielen ruže, ale aj tento mladík je zázrak prírody. Toto prekvapivé konštatovanie hneď rozmieňa na drobné: *„Hneď vie, čo treba. Ba ešte to len spomeniem a o chvíľu je to urobené. Pedantne, poriadne. Maťo pracuje s úžasným záujmom a veľkým nasadením. Má veľký cit pre kvety a rastliny, zvláda aj náročné ošetrovanie kríkov na rebríku. Je mne aj mojej manželke Aničke pravou rukou. A ak potrebujem dačo riešiť s počítačom, len zapískam, on sa objaví z tej časti záhrady, ktorú práve dáva do poriadku, a vec vyrieši.“*

Martin Jano, pravá ruka Bohušovcov, sa v ošetrovaní ruží vyzná

Tohto roku Maťo maturuje na košickej Strednej odbornej škole poľnohospodárskej a služieb na vidieku. Predsedal školskému parlamentu, ktorý v súťaži KSK získal strieborné ocenenie, zastupuje 400 študentov. Pani Bohušová, ktorá sa k nám pridáva, rada spomína na návštevu jeho členov u nich v rozáriu aj vo fóliovníkoch so zeleninou.

Reprezentoval školu na celoslovenskej súťaži NAJ agro dievča/chlapec. Porote okrem toho, že jej predstavil svoju prácu v rozáriu, prezradil, že jeho obľúbenou je biela ruža Ján Pavol II s krásnou vôňou a že pri predaji ruží v črepníkoch najviac „letia“ žlté odrody.

Na webe Maťovej školy sme zas našli foto z apríla tohto roku. Na medzinárodnej súťaži Košický kuchár získal bronzové pásmo za chutné kačacie prsia so zemiakovými šúľancami a medvedím cesnakom.

Prechádzame sa medzi ružami s týmto talentovaným všestranným mládencom, on medzitým odstrihá va kvety. Viac ráz spontánne namietame: *„Ou nie! Veď tá je krásna, netreba ju ešte odstrihnúť.“* On sa len usmeje, potrasie lupienkami a tie hneď opadnú. *„Do večera by nevydržali,“* podotýka. Vie svoje, rovnako aj to, ktoré kríky ešte teraz na jeseň zakvitnú a ktoré treba liečiť postrekom. Obľúbená práca? „Všetko.“

Ďalšia dráha? *„Chystám sa na Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre.“* Hobby? *„Rád chodím chytať ryby do Hornádu alebo na jazero v Geči, tiež rád si poriadne dám do tela vo fitness.“ „A pomáha svojím mladším sestrám, ochraňuje ich,“* podotýka pani Anička.

Ruže pasujú k Zuzke Šrankovej, tanečnici havajských prírodných tancov z Bratislavy, hostke nášho časopisu na jubilejnej slávnosti

Maťo, akým mottom sa v živote riadite? Vraví. *„Prednedávnom som ho dával na moju FB stránku: Žijem sny, nie výhovorky. Budúcnosť patrí tým, čo na nej makajú.“*

Katarína Čániová

Srdcia regiónu

Nominácia desiata: Neúnavný duchovný pastier má blízko k učeniu i umeniu

S múdrosťou a gitarou

***„Ceníme si, že tak dlho u nás vydržal,“* chváli starosta Michal Rečka 35-ročnú duchovnú službu Jána Semjana.**

Tento rodák z Pinkoviec blízko ukrajinských hraníc prišiel ako zvolený farár reformovanej cirkvi do Čane v pohnutých časoch konca roku 1989. Pre slobodu vierovyznania sa vtedy začínali lepšie časy. *„Tá eufória trvala asi osem rokov, veľa ľudí sa hlásilo na teologické štúdium,“* spomína dnes pán Semjan. Kedysi chcel byť učiteľom. Jeho otec tiež pôsobil ako duchovný. Teologické vzdelanie získal Ján v Prahe v rokoch 1978 – 1984 s tým, že vzhľadom na „reálny socializmus“ malo veľa cirkevných postupov a odporúčaní zostať v rovine teórie. Napríklad aj na samotnú dráhu farára bol potrebný štátny súhlas.

Zmena spoločenského systému však napokon prišla. Cirkvám to rozviazalo ruky. Ján Semjan, ktorý sa po období kaplánskej služby krátko pred spoločenskými zmenami ujal duchovenskej služby, nikdy nezabudol na svoje sny. Uvedomoval si, aj po stáži v Škótsku, že posilnenie kresťanskej komunity spočíva okrem iného v rozvíjaní neformálnych vzťahov. *„Snažil som sa vniesť do cirkevných činností nadšenie.“*

Ako „farár s gitarou“ sa stal známym pri organizovaní letných biblických táborov, ktoré boli otvorené deťom bez rozdielu vierovyznania. *„Nadväzovali sme na tzv. zlety, známe ešte z čias Československa pred februárom 1948.“* Prvý raz sa zúčastnil na tábore na Domaši, neskôr na Starej Vode. *„Za reformovaný zbor Čaňa sme usporiadali prvý tábor v roku 1993. Miesta sme striedali – Slanská Huta, dlho Rejdová a naposledy Jablonov nad Turňou.“* Deti si tam pútavou formou prehlbujú poznatky z Biblie, no veľký priestor majú aj na hry, utužovanie priateľských pút i získavanie nových kamarátov.

„V 90. rokoch sme tiež nacvičili niekoľko divadelných predstavení s kresťanskou tematikou, s ktorými sme vystupovali v Čani, ba s jedným titulom sme dokonca urobili malé turné po obciach,“ poukazuje na prepojenie umeleckého a duchovného cítenia Ján, pôsobiaci tiež ako zástupca biskupa reformovanej cirkvi.

„Aj jemu patrí vďaka, že máme v Čani dve silné kresťanské komunity,“ dodáva starosta Rečka. *„A tiež za to, že medzi nimi – katolíkmi a reformovanými – nikdy neboli problémy. Preto obec bude naďalej pamätať aj na podporu aktivít tejto cirkvi, z ktorej majú úžitok nielen ich veriaci.“* Dnes majú v Čani zdravé jadro. *„Existuje potenciál rozvíjať náš cirkevný zbor a svojou prácou sú títo ľudia pripravení ho podporovať, aby prežil a prosperoval,“* verí Ján Semjan.

Anton Oberhauser, foto Lukáš Slota

Z kazateľnice sa prihovára vyše 35 rokov

Skároš hostil vzácnych hostí

Do Skároša zavítal v júli orchester ľudových nástrojov Virtuózi Zakarpatska z ukrajinského Užhorodu pod vedením umeleckej vedúcej Svitlany Stegnej.

V rámci 17. ročníka Medzinárodného festivalu mládežníckych orchestrov a zborov Šengenský poludník 19 hudobníkov v amfiteátri hralo na mandolínach, gitarách a pre nás neznámych hudobných nástrojoch svoje národné piesne. V programe vystúpila aj domáca ženská spevácka skupina Karoske paradnice a Dychový súbor Hornád z Trsteného pri Hornáde. Krásny zážitok odmenili diváci veľkým potleskom.

Monika Floriánová, foto Milan Bagoni

Hudobníci z Ukrajiny rozozvučali mandolíny

Na festivale sa učilo aj tancovať

Dokončili projekty

Nový interiér v dome smútku (foto vľavo), zrekonštruovaný chodník a nové detské ihrisko (foto dole) pre každé dieťa. V Kokšove-Bakši sa obyvatelia už tešia z dokončených projektov, na ktoré obec získala dotácie: z MAS Hornád-Slanské vrchy, o.z. príspevok 95 370,93 eur na opravy domu smútku a 64 315,25 eur na rekonštrukciu frekventovaného chodníka, z Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR 50 tisíc eur na výstavbu ihriska. *mflor/ocú*

Prírodu najlepšie spoznáš v prírode

Kedysi by znelo „Objavuj a chráň prírodu" ako fráza. Dnes čoraz viac detí z digitálnej generácie nechodí do prírody často alebo takmer vôbec.

Aj preto pre nich obec Nižná Hutka v areáli strelnice zorganizovala – za výdatnej spolupráce partnerov – pod týmto názvom zaujímavý deň.

V nedeľu 22. júna sa tí, čo prijali pozvanie, mohli veľa dozvedieť o koňoch, dravých vtákoch, najmä sokoloch, o výcviku poľovníckych psov. Množstvo informácií sa nieslo v duchu lesnej pedagogiky. Svoju prácu prezentovali hasiči, návštevníkom nechali vyskúšať si vysielačky, prilby a dokonca striekačku. Aj dospelí – vrátane starostky Nižnej Hutky **Ivety Vasilenkovej** – si sprobovali jazdenie na koníkoch či streľbu zo vzduchovky. *„Páčilo sa mi, že prišlo aj veľa starých rodičov a tiež dospelí, ktorí so sebou deti nemali,"* hovorí hlava obce.

K zdaru a úrovni akcie prispeli Lesy SR, OZ Východ, Okresná organizácia Slovenského poľovníckeho zväzu Košice-okolie, Dobrovoľný hasičský zbor Rákoš. O pohostenie vo forme palaciniek a hranolčekov sa postarali mladé gazdinky. *iv/red*

Tip nielen pre dedinu roka

Stalo sa. Dedinou roka 2025 sú Budmerice v Bratislavskom kraji. Do súťaže sa prihlásilo rekordných 28 obcí a medzi nimi aj naša Haniska, ktorá skončila na skvelom treťom mieste. Každá však už teraz môže byť studnicou nápadov. Pri potulkách Oravou naša redaktorka natrafila napríklad na pôvabné oddychové miesto so skalkou, žiarivými muškátmi v kvetináčoch i altánkom na turisticko-cyklistickom rázcestí nad Malatinou - tiež kandidátkou na toto prestížne ocenenie. *kčj*

Veľkolepé oslavy v Nižnej Myšli

755. výročie od prvej písomnej zmienky o obci oslávili v Nižnej Myšli ozaj veľkolepo. Dopoludnia celebroval miestny kňaz **Igor Giboda** slávnostnú odpustovú sv. omšu sv. Márie Magdalény na Koscelku, krásnom historickom mieste pod konármi stromov. Popoludní každého potešil kultúrny program na archeoskanzene. Vystúpila domáca ľudová spevácka skupina Nižnomyšľanka, zo susedstva mužská spevácka skupina Raboľ z Vyšnej Myšle. Z pódia šírili radosť a energiu tanečníci FS Železiar z Košíc a hudobná skupina Rolland z Čirča. Kontrast k replikám dobových pravekých domčekov vytvárali automobilové veterány a tak bolo čo obdivovať. O občerstvenie takisto nebola núdza v bufetových stánkoch. Pri významnom míľniku starosta **Miroslav Sisák** ocenil plaketou významných občanov obce. Poďakovanie patrí všetkým dobrovoľníkom, aktivačným pracovníkom, pracovníkom OcÚ, pani kostolníčke, poslancom OZ, dobrovoľníkom CO od p. Pulščáka za organizáciu dopravy, bez ktorých práce a ochoty by sa taký krásny deň nevydaril.

Monika Floriánová, foto: ocú Nižná Myšľa

Na oslavách výročia ľudia obdivovali veterány

Bakšanske Parobci na turné v Taliansku

Folklór má silu spájať kultúry a národy. Dôkazom toho je aj mužská spevácka skupina Bakšanske Parobci, ktorá ako hudobný sprievod tanečníkov z košického súboru Jahodná účinkovala na medzinárodnom festivalovom turné po Taliansku – spolu s účinkujúcimi z Mexika, Ekvádoru, Gruzínska, Východného Timoru, Srbska či Talianska.

„Celkovo nás zo Slovenska hralo sedem hudobníkov, pričom štyria pochádzali práve z našej skupiny. Pre nás to bola veľká pocta reprezentovať Kokšov-Bakšu na takej významnej udalosti. Mali sme možnosť spoznať a porovnať sa s hudobníkmi z rôznych kútov sveta,“ vraví **Miroslav Stolár**. *„Zaujímavosťou je, že mexickú kapelu tvorili vybraní hudobníci z celého štátu, zatiaľ čo my štyria len z jednej malej obce.“*

Na turné sa pripravovali niekoľko mesiacov. Nacvičovali rôzne tanečné bloky, no mali priestor aj na prezentáciu vlastného repertoáru. V prestávkach medzi vystúpeniami v širokom okolí Neapola potešili publikum tradičnými abovskými piesňami, ktoré si získali srdečné prijatie. *„Účasť na festivale nám priniesla nielen cenné skúsenosti a nové priateľstvá, ale aj hrdosť, že sme mohli šíriť slovenský folklór a meno našej obce ďaleko za hranicami krajiny.“*

Miroslav Stolár, mflor, foto archív FS

Parobci s tanečnicami z Južnej Ameriky

Remeslá bronzového veku

Pri príležitosti Európskych dní archeológie pripravili na archeoskanzene v Nižnej Myšli krásne podujatie s názvom Remeslá bronzového veku.

Návštevníci sa 14. júna vrátili do doby bronzovej, 5525 rokov do minulosti. Obyvatelia pravekej pevnosti im predstavili dávno zabudnuté remeslá. Kovolejárstvo, t.j. odlievanie bronzu na výrobu zbraní, ihlíc alebo šperkov predvádzalo združenie Collegium Myssle. Tkáčstvo – ľudia si mohli obzrieť starý tkáčsky stav a spôsob tkania. Hrnčiarstvo pri tunelovej peci, ktorá kedysi slúžila na vypaľovanie keramických nádobiek.

Hladní objavitelia skanzenu sa mohli ponúknuť dobovými jedlami pripravenými podľa pravekých receptúr priamo pred ich zrakom. Vo vnútri akropoly stredoveká dobová skupina Mercenarii Carpathiae predviedla tréning boja stredovekých bojovníkov s unikátnou výzbrojou. Nechýbali tvorivé dielničky a hry pre deti.

mflor, NMy foto OZ Collegium Myssle

Tkanie kobercov na jednoduchom stave

Posúchy a polievka – najčastejšie jedlá dávnej minulosti

Valaliky očarili Macedónsko

Úžasný Ochrid – plný slnka, krásnych výhľadov, malebných uličiek a pestrých kultúr – sa v júli stal na pár dní domovom pre „Kadlubkárov“ z Valalík.

FSk Kadlubek prijala pozvanie a reprezentovala obec Valaliky, región Hornád i celé Slovensko na Medzinárodnom folklórnom festivale Kostoski 2025 v Severnom Macedónsku. Festival sa koná na miestach, kde sa dodnes používa cyrilika a znie slovanská reč. Organizátori podujatia zobrali folkloristov nielen do centra Ochridu s amfiteátrom z rímskych čias, stredovekým hradom a byzantskou bazilikou, ale aj do vzdialenejšieho monastýra, kde je pochovaný od roku 910 sv. Naum Ochridský. Zdá sa neuveriteľné, že tieto miesta sú úzko prepojené s Veľkou Moravou a s odkazom svätých Cyrila a Metoda. Možno práve pre slovanskú blízkosť bola folklórna skupina Kadlubek odmenená búrlivými ováciami počas slávnostného vystúpenia. Naše piesne, tance a kroje očarili publikum a slovenský temperament si získal srdcia ľudí z celého sveta.

Pavol Kacvinský, foto FSk Kadlubek

FSk Kadlubek priniesla náš folklór do Severného Macedónska

Aktívne v Haniske

Z roka na rok obľúbenejšie podujatie Leto v parku prinieslo do Hanisky veľa smiechu a radosti.

Deti šantili na šmýkačke, skákacom hrade, motokárach či pri ostriekavaní sa vodou. Pomaľované tváričky pretekali aj v behu v parku pri ZŠ. Starší zase zápolili na turnaji v plážovom volejbale. Celodenný program spestrili hasiči z Čane ukážkou ich techniky a dobrovoľní hasiči z Poproča zabezpečili penovú šou. Predávali sa langoše, hranolky, zmrzlina, zdarma bol sladučký melón. Dospelí si mohli dať poradiť a odmerať základné zdravotné funkcie a parametre od spoločnosti AGEL. Krásny deň zakončilo premietanie dvoch filmov.

Oceňovanie žiakov ZŠ

Vo volejbalovom turnaji súťažilo päť družstiev

Rovnako veselé boli aj oslavy Dňa obce 23. augusta. Popri detských atrakciách sa o detváky starala animátorka **Saška Jaška**. Na pódiu predstavili a odmenili nových prvákov a top žiakov ZŠ, víťazov turnajov vo volejbale a tenise. Ocenili aj úspešných Hanišťanov: gymnastku **Lauru Liptákovú**, súrodencov **Samuela** a **Natáliu Szunyogovcov**, reprezentantov SR v biliarde a **Natáliu Tomčovú**, majsterku SR v bedmintone a účastníčku tohtoročnej univerziády v Nemecku. Odmenu dostala aj rodina Pavlíkovcov, ktorá v obci tvorí najmenej odpadu.

V kultúrnom programe vystúpili domáci: detský folklórny súbor **Jacquelinka**, ženská spevácka skupina **Hanišťanka** a zmiešaná spevácka skupina **Haniščane**. Krv v žilách rozprúdila cimbalová hudba **Primáš** a nakoniec **MAFIA CORNER**. Deň osláv zakončila tombola s hodnotnými cenami ako záhradný gril, záhradné sedenie so slnečníkom, televízor, elektrická kolobežka.

MB, mflor, foto ocú Haniska

Dva ťaháky v Geči

Hoci nežijeme ľahké časy, v Geči sa tento rok podarilo zorganizovať dve obecné podujatia v rozpätí dvoch mesiacov. Obe prebehli na futbalovom ihrisku – ktoré je aj spoločenským centrom obce – a vďaka tomu, že sa činovníkom na čele so starostom **Patrikom Rusňákom** podarilo dohodnúť spoluprácu so sponzormi.

To platí najmä pre dva dni obecných slávností 11. a 12. júla, ktorých realizáciu podporil okrem iných Košický samosprávny kraj a spoločnosť, ktorá bude pôsobiť v priemyselnom parku Valaliky. Sobotnými vystúpeniami ich ozdobili Ščamba, Vilo Kalman s Balamutou a plejáda folklórnych súborov, ktoré v tomto roku nevystupovali na dňoch regiónu v Skároši. V piatok bol pripravený najmä program pre detičky.

Nultý ročník akcie „Gečanské pachoty" bol pripravený na 13. septembra. Mala by to byť do budúcnosti vychytená prehliadka a ochutnávka domácich špecialít. Niektoré prihlásené družstvá sa už teraz zapojili do súťaže vo varení guľášu. Ďalší pripravili držkovú, jedna kuchárska družina ju núkala za dobrovoľný príspevok na liečbu 12-ročného Riška. Návštevníci si mohli vychutnať aj špeciality v duchu kačacích hodov a nechýbali ani koláče. O zábavu sa postarali domáce súbory a skupina Drišľak. *ao*

Na Gečanskych pachotach nechýbali známi kuchári z regiónu, napríklad Marek Oczeák z Gyňova (vpravo) a jeho spolupracovník a kamarát Ján Jeňo z Geče

Dvadsiaty šiesty ročník Ždanianskeho jarmoku spestrili 30. augusta svojou produkciou hudobné skupiny Traky a Sady N, predviedli sa i regionálne folklórne telesá – spevácke aj tanečné. Obdivovať ste mohli krásne exempláre miestnych drobnochovateľov. Zamestnanci a poslanci, ktorí pripravili občerstvenie, na začiatku programu takto zapózovali. Ich organizácia opäť slávila úspech. Ľudia odchádzali spokojní a oddýchnutí.

Čaňa tradične prilákala davy

Deň obce a výročie SNP splývajú v Čani do jedného celku. Tento rok sa deti doobeda opäť dobre vybláznili na atrakciách a zábavných aktivitách pri jazere Tajvan. Pietny akt kladenia vencov k 81. výročiu povstania sa popoludní uskutočnil v spolupráci s organizáciou Priatelia protifašistických bojovníkov Čaňa. V amfiteátri sa podvečer rozbehol sled vystúpení hudobných hostí: na pódiu sa postupne vystriedali kapely Elizabeth, Sám sebou a Ščamba. Program spestril osvedčený ľudový rozprávač Jožko Jožka. Na úplnom konci rozžiaril čanianske nebo ohňostroj. *ls/ah*

Elizabeth zaujala nápaditou úpravou ľudových piesní

Prekvapenie na Karolke

Tradične poslednú augustovú nedeľu sa nadšenci turistiky a milovníci prírody už po 45. raz vydali na Prechod slanským pohorím.

V krásnom počasí od obecného úradu v Skároši, pod Červený vrch na chatu Karolka. Tu na lúke čakalo na všetkých účastníkov veľké prekvapenie. Členovia Klubu vojenskej histórie Krasnogvardejci pri príležitosti 81. výročia SNP predviedli v dobových uniformách s historickými zbraňami ukážku bojov z druhej svetovej vojny, konkrétne ozbrojený stret medzi povstaleckou armádou a jednotkou Wehrmachtu. V cieli nechýbalo občerstvenie v podobe vychladeného piva či kofoly ani veľmi chutný „bab-guľáš", ktorý pripravili poslanci obecného zastupiteľstva v Skároši.

mflor, ocú Skároš

Ukážky bojov na chate Karolka

Rozlúčka s letom v Sokoľanoch a Skároši

Deti v Sokoľanoch a Skároši sa rozlúčili s prázdninami veselo. Obe obce pre ne pripravili Rozlúčky s letom.

V areáli futbalového ihriska v Sokoľanoch to žilo atrakciami pre deti. V kultúrnom programe sa predstavili folklórne súbory z okolitých obcí a deti si užili mini disko s **Kvetinkou Amálkou**. Veľký úspech mala aj súťaž na rodeo býkovi. O zábavu sa neúnavne starala domáca kapela **MISHELL Band** a skupina **Kalap** z Nižnej Hutky. Program vyvrcholil skvelým koncertom **Petry Zubčákovej**. Návštevníci si počas celého dňa pochutnávali na langošoch či pečených klobáskach. Oživením bola ochutnávka vín z oblasti Jablonov nad Turňou a tradičné domáce *Sakalské komperovo pirohi* pripravené Klubom dôchodcov. Nechýbal ani šport, amatérsky volejbalový turnaj. Do obce zavítala aj mini ZOO SZCH Geča. Obyvatelia mali možnosť obzrieť si priestory materskej školy po rekonštrukcii.

Pestrý program v Skároši v prírodnom amfiteátri si deti vychutnali naplno. Zabávala ich **Saška Jaška**, **Divadlo hudby** a maskoti obľúbených psích postavičiek Marshall a Skye. Tancovalo sa nielen na pódiu, ale i pod ním. Kynologický klub Čaňa predviedol psie kusy so štvornohými kamarátmi, Dobrovoľný hasičský zbor zo Skároša a Nižnej Myšle obalil deti do parádnej peny. Mohli si sadnúť za volant hasičského auta aj vyskúšať striekanie z hadice. Maškrtné detské jazýčky potešila cukrová vata a palacinky. Miestni školáci v krátkom programe predviedli svoj talent v speve, tanci či v hre na bicích. Po tejto paráde sa nastupovalo do školy a škôlky veselšie...

Monika Floriánová/ocú

Psy v Skároši predvádzali super poslušnosť

Ženy v Sokoľanoch navarili pirohy

Oslavy v Trstenom

Vľavo mužská spevácka skupina Hrabov, vpravo dychová hudba Hornád

Diskotéka, kolotoče, skákacie hrady či bohatá tombola. To všetko prinieslo veselú zábavu do Trsteného pri Hornáde. Odpustové slávnosti sv. Anny tento rok spojili s oslavou 810. výročia prvej písomnej zmienky o obci. Prvý termín v júli prekazilo búrkové počasie, ten druhý augustový už vyšiel na jednotku. Na futbalovom ihrisku vystúpili miestni hudobníci MSS Hrabov a Dychový súbor Hornád. Doplnili ich susedia MSS Raboľ z Vyšnej Myšle a ŽSS Karoske Paradnice zo Skároša. Náladu rozprúdili aj ľudová hudba Zamiškovci, hudobné zoskupenie Partyia25 (Blažej a Samko) a hudobná skupina Stropkovjani.

mflor, foto Eugen Bernáth

Tip na nevšedný výlet s príbehom – Sokoľany

Lipa ožíva ľuďmi

Sakaľčane vravia, že ak chcú vyjsť do prírody, vyberú sa povedzme na horskú chatu Lajoška pod Kojšovskou hoľou – ako toť nedávno v rámci obecného výletu. No ak chcete precítiť šírošíru rovinu s vetrom vo vlasoch, srdečne vás pozývajú k nim.

A zavedú vás aj k ich výnimočnému stromu, ktorý spájal generácie... Našej redakcii robí spoločnosť tamojší starosta **Ľuboš Janke**.

Majiteľ kaštieľa súhlasí a dostávame sa do vnútra priľahlého parku. Kráčame rovno k mohutnej lipe malolistej. Obdivujeme jej vzhľad a korunu. Má tvar srdca, podobne ako listy.

Zjavne vnútro stromiska zažilo dramatické časy. Jeho časť je spevnená betónom a kmeň znovu vysiela SOS. Vidno, ako z odborne zrezaných mohutných konárov vyrastajú nové silné vetvy a dávajú jej súladný tvar. Arboristi ho takto ošetrili pred trinástimi rokmi, keď ho veľmi poškodila víchrica. O rok neskôr, v 2014-tom, do lipy udrel blesk a začalo horieť jej vnútro. *„Pôvodne mala výšku 35 metrov a bola najvyšším bodom v okolí. Vetvy merali aj šestnásť metrov,“* spomína starosta. Denník Korzár vtedy písal, že napriek silnému dažďu plamene šľahali do výšky 25 metrov a že hasiči riskovali životy, keď za búrky hasili plamene z vysokej plošiny.

Úprimne sa pokloníme tomuto chránenému stromu. Spoločným objatím zmeriame šírku jeho kmeňa. Na to presne my štyria dospelí potrebujeme poriadne rozpažiť ruky a navzájom ich spojiť. Náš odhad a la objatie: 6,4 metra. Presné meranie: 5,8 metra.

Zakryje pohľad na komíny budúci lesopark?

Srdce a srdcovka

Zisťujeme prekvapivú skutočnosť: Ak sa pohybujeme v tesnej blízkosti stromu, akoby ožil. Ponúka nám dotknúť sa jeho konárov, pohladiť listy...

A rodený Sakaľčan Janke sa usmieva. Vie svoje. *„Tento majestátny strom dlhé desaťročia predstavoval srdce spoločenského a kultúrneho života obce. V kaštieli bol postupne kultúrny dom, miestny úrad, materská škola, potraviny aj pohostinstvo... Nezabudneme na letné kiná pod lipou. Na Angeliku či filmy s Belmondom prišlo aj 400 ľudí. Lipa bola centrom významných udalostí. Pri 700. výročí prvej písomnej zmienky o obci v roku 1968 sa oslavy konali v kaštieli a pri nej,“* spomína starosta a ešte pridáva: *„Vlani v lete sme varili pod jej korunou obecný guláš. S terajším majiteľom sa dohodli, že 13. decembra budú pri kaštieli vianočné trhy, tak ako rok predtým.“*

Nížinný lesopark?

Presúvame sa na koniec obce - k terajšej takmer 50-ročnej budove OÚ a kultúrneho domu - so štátnymi vlajkami a ružami Štefánik pred hlavným vchodom. Jeho fungovanie znamenalo presun spoločenského života preč od lipy.

Obec má ďalšie plány. Na svojom priľahlom pozemku plánuje zriadiť nížinný lesopark, aby zakryla pohľad na komíny neďalekých železiarní a pritom zachovala pocit šírej roviny. Z ktorejkoľvek časti obce ho môžete obdivovať už teraz.

A odkiaľ si možno pozrieť lipu? Od nových bungalovov pri kaštieli na začiatku obce.

Katarína Čániová

Voľakedajšie srdce života v Sokoľanoch ožíva ľuďmi

Objatie v šírke 5,8 metra

Ďalší výletný tip – na vyčistený Koscelek

Ak sa chodievate prejsť na Varheď v Nižnej Myšli, tak iste viete, že z tohto pravekého miesta sa pohodlne cez riečku Olšavu dostanete na Koscelek, krásny priestor v lese s teplým jazierkom a ruinami kostolíka sv. Márie Magdalény – za dávnych čias miesto spoločnej obce Myšľančanov. Určite sa tam vyberte aj teraz, lebo miesto je vykosené, vyčistené, lekná na vode sa vynímajú v plnej kráse a rovnako aj statné stromy či studnička pomenovaná po spomínanej apoštolke apoštolov. Zaslúžili sa o to dvanásti členovia OZ Dúhová stonožka z Nižnej Myšle. Silná búrka tam narobila riadnu galibu a **Anna Poliačeková** s **Ľudmilou Nagyovou** zo združenia navrhli urobiť brigádu. Stalo sa.

Kčj, foto Iveta Lukáčová

Aby bol Koscelek tip top, pomáhal aj Dávidko a Stanko

Čo ukázala druhá sezóna cezhraničnej vodnej turistiky?

Živé, živo, pridajme sa!

Poteší dušu a srdce človeka toto: ak dáme priestor jednej zmysluplnej aktivite, pridajú sa k nej ďalšie a vedno sa rozkošatia. Platí to aj o vodnej turistike na Hornáde, ktorá vlani odštartovala pilotným slovensko–maďarským projektom, samoobslužnou požičovňou kajakov prostredníctvom mobilnej aplikácie kajak.app.

Krídla mu dali práve ľudia z nášho mikroregiónu. Končiaca druhá sezóna dáva úvodnej myšlienke za pravdu.

Správca systému kajak.app **Ľuboš Grajcár** zo Splavujeme.sk je spokojný. *„Záujemci a záujemkyne zo slovenskej či maďarskej strany sa na vodu vracajú. Vyskúšajú si úsek napríklad zo Ždane do Trsteného a potom idú do Milhosťa či až do Hidasnémeti. Alebo sa vyberú vyššie – začnú vo Veľkej Lodine splavia Hornád po Kysak, Kostoľany nad Hornádom či na Aničku v Košiciach. A prídu aj s kamarátmi zo zahraničia. Mali sme tu účastníkov plavby i z Jordánska či Holandska,“* hovorí a pokračuje: *„Disciplinovanejšie si tiež preštudujú návod, inštruktážne videá. V systéme sme vychytali viaceré muchy, spresnili niektoré informácie, zjednodušili prihlasovanie. Aj to prispelo k veľkému záujmu, aj keď - zrejme pre nízky stav vody v tomto suchom lete - nedosiahneme 300 užívateľov kajak.app ako vlani.“*

Správca systému chváli tiež spoluprácu s vedením obcí a tiež s ďalšími subjektami na celom skoro 50 km slovenskom úseku Hornádu. Napríklad v Ždani obec upravila nástupište a výstupište lodí. Vo Veľkej Lodine to urobilo tamojšie Centrum Lodina, ktoré išlo s iniciatívou ešte ďalej. Zriadilo ďalšiu lezeckú stenu a miniprevádzku pri rieke. Ponúka v nej nordic walking okolo rieky a jej prítokov i turistiku na koni, napríklad až na neďalekú Jánošíkovu baštu na hrebeni Čiernej hory s nádherným leteckým výhľadom na hornádsku dolinu. Túto myšlienku zrealizovalo v spolupráci s Košickým samosprávnym krajom.

Ján Kokarda: Po aktualizácii appky sme vodu pred sezónou otestovali. Splavu zo Ždane do Trsteného pri Hornáde sa zúčastnili poslanci zo Ždane, Gyňova, Trsteného aj organizácia Košice región turizmus, tiež prevádzkovateľ lodí, verejnosť. Moja loď sa prevrátila. Kúpali sme sa. Osvedčili sa vesty a prilby... Boli sme pod vodou, hĺbka asi dva metre, všetci nám pomáhali... Boli sme spolu a dávali na seba pozor. Bol to ale riadny adrenalín. Takže za mňa 2 x splav, 2 x vo vode ☺.

Ľuboš Grajcár vidí aj ďalšie pozitívum. K užívateľom oranžových kajakov typických pre samoobslužnú požičovňu sa pripájajú aj ďalší s vlastnými kajakmi či gumovými člnmi. Napríklad pri splave veteránov či vodáckom maratóne. Alebo na spoločnom splave rodičov s deťmi.

Ako redakcii povedal otec myšlienky **Ján Kokarda**, predseda RZOH a starosta Ždane, ich obec ako aj ďalšie podali projekty nadväzujúce na tento. Ide v nich o zdravý pohyb na vode, na bicykli, aktivity pre tínedžerov či športovo zmýšľajúcich dospelých.

Katarína Čániová,
foto autorka a dok kajak.app

Navigačné tabuľky v rozšírenom projekte o nordic walking a turistiku na koni

Nazdáááár! Bratia Vlado a Laco zdravia Abovský hlásnik

Kalendár podujatí

18. október. . . . . .Beh Myšľou, Nižná Myšľa
19. október. . . . . .posedenie pri príležitosti úcty k starším, Kokšov-Bakša
25. október. . . . . .Hubertova jazda, Vyšná Myšľa
25. október. . . . . .Košickopolianska desiatka, Košická Polianka
22. a 23. november . . . . .Oblastná výstava zvierat, Geča
22. november . . . . . .Katarínsky ples, Valaliky
7. december . . . . . .Výstava Adventom to začína, Valaliky
13. december . . . . . .Vianočné trhy, Sokoľany
20. december . . . . . .vianočný punč, Kokšov-Bakša

Pár klenotov z kola roka

Máme radosť z úrody, tešíme sa z možnosti dať či prezrieť si krásne výpestky na miestnych výstavách, s úctou hľadíme na posvätené plody Zeme pred oltárom našich kostolov...

Neprekonateľný zberateľ slovenských ľudových prísloví, porekadiel a pranostík **Adolf Peter Záturecký** (narodil sa práve na jeseň pred 185 rokmi) nám ponúka aj tieto klenoty poznania tretej časti v kole roka:

- **Lastovičky na odletu – koniec babiemu letu**
- **September – z poľa ber!**
- **Po Matúši čiapku na uši (21. september - jesenná rovnodennosť)**
- **Do Jána maslo, po Michale nitka. (Michala je 29. septembra)**
- **Na Teréziu každý švec obíra (15. október)**
- **Na Šimona Judy mrznú v poli hrudy (30. október)**

Slnečnice zdobia sv. omšu aj pódium počas Dní RZOH

kčj/foto autorka

Úspech na majstrovstvách

Trojica mladých boxerov zo ždanianskeho klubu získala na Majstrovstvách SR žiakov, mladšieho dorastu a mládeže v Holíči peknú zbierku medailí. **Tobias Lipták** získal zlatú v hmotnostnej kategórii do 48 kg, **Tomáš Sovius** obsadil 2. miesto vo váhe do 40 kg a **Jakub Kováč** si vyboxoval 3. priečku a bronzovú medailu vo váhe do 66 kg. O veľký úspech sa postarali nielen samotní športovci, ale aj ich zanietení tréneri **Rafael Horváth** a **Juraj Sovius**. *Mflor/klub*

Medailisti: Tomáš Sovius (tretí zľava), Tobias Lipták (v modrom drese) a Jakub Kováč (druhý sprava)

Ždaňa: vydarené repete

Beh Ždaňou napísal svoju druhú kapitolu. V nedeľu 14. septembra dobehlo do cieľa päťkilometrovej trate naprieč niekoľkými vekovými kategóriami mužov a žien 61 bežcov. Najrýchlejší bol Košičan **Ludvig Herich** časom rovných 16 minút. Domáci **Rastislav Demko** skončil tretí. Zo žien zvládla trať najlepšie **Miriama Garajová** z Dlhej Vsi (21:24 min). Na dvaapolkilometrovej trati dominoval 43-ročný **Štefan Pálfi** z Košíc pred iba 16-ročným **Ondrejom Labajom** z Valalík.

ao/žd

Bola to derniéra?

Prehliadka a súťaž plastikových modelov v Čani napísala svoju 11. kapitolu. Do súťaže bolo prihlásených 270 modelov, ktoré zaplnili výstavné stoly v reprezentačnej miestnosti obecného úradu. Modelári ponúkli pohľad na fascinujúci svet detailne spracovaných lietadiel, lodí, automobilov či vojenskej techniky.

Cítiť bolo aj istú nostalgiu. Pod všetkými ročníkmi bol ako hlavný organizátor podpísaný **Stanislav Žoldák**. Tento rok naposledy. Rozhodol sa odovzdať žezlo ďalej a zatiaľ ešte nie je isté, či podujatie bude pokračovať. Úroveň súťaže však bola aj tento rok vysoká.

Sprievodnou časťou bola tradične modelárska burza. Návštevníci si mohli kúpiť nové stavebnice, náhradné diely či špecializovanú literatúru a zároveň vymeniť skúsenosti s ostatnými nadšencami modelárstva. *ls/to*

Ardza Team na dobrodružstve

So Škodou 120 prešli Rumunskom!

Škoda 120, ročník 1988, a tri tisícky kilometrov v rumunských horách. To nie je scéna z filmu, ale realita mladých cestovateľov z tímu Ardza Team – **Adam Binda** (Čaňa), **Patrik Ondisz** (Ždaňa) a **Marek Žmiják** (Oravský Biely potok). Ich nedávny roadtrip bol dôkazom, že na poriadne dobrodružstvo nepotrebujete najmodernejšie auto, ale skôr odvahu a chuť objavovať.

So svojím veteránom prešli 2 795 kilometrov. Putovali legendárnymi cestami ako Transfăgărășan a Transalpina, no nevynechali ani menej známe, ale o to zaujímavejšie miesta – opustené urbexy, historické hrady či monumentálne vodné nádrže.

Cestu, samozrejme, sprevádzali aj menšie technické komplikácie. Tie však chalani z tímu Ardza Team brali športovo. Najväčšiu zábavu im priniesla situácia, keď auto z ničoho nič zastalo, len aby po dlhšom hľadaní zistili, že im došiel benzín. Palivomer totiž neukazoval stav nádrže.

Ich cesta je inšpiráciou pre všetkých, ktorí si myslia, že cestovať po svete je možné len s veľkými rozpočtami a modernými autami. Ardza Team ukázal, že to pravé dobrodružstvo sa skrýva v prekonávaní prekážok, priateľstve a láske k cestovaniu.

ArdaTeam/ou

Cez hrebene rumunských Karpát sa na rozdiel od Tatier dá prejsť autami

Zľava Marek, Patrik a Adam

Abovský hlásnik, štvrťročník Regionálneho združenia obcí Hornád. Adresa: Osloboditeľov 22, Čaňa, IČO: 319 65 041, **redakcia:** Communication House, s.r.o., **adresa:** Havanská 19, 040 13 Košice, **e-mail:** regionhornad@gmail.com, **web:** www.regionhornad.sk, **vedúca redaktorka:** PaedDr. Katarína Eva Čániová – tel: 0905 812 883, **predseda redakčnej rady a redaktor:** Mgr. Anton Oberhauser – tel. 0905 497 971, **redaktorka:** Ing. Monika Floriánová, **redakčná rada:** Ing. Miloš Barcal, Ing. Ján Kokarda, Ing. Štefan Petrík, Michal Rečka, Mgr. Denisa Vargová, JUDr. Ľubomír Vranka, **distribúcia** - Obecný úrad Ždaňa, tel. 055/698 00 21. Vychádza ako štvrťročník pod registračným číslom EV 3592/09, ISSN 1339 - 2549, **sadzba:** Jozef Veselý - FOGRA studio Košice, **tlač:** ROTAPRINT, s.r.o. Redakcia nezodpovedá za obsah doručenej inzercie.